

Mongstad eiendomsselskap AS

5954 MONGSTAD

Samtykke til håndtering av farlig stoff - Mongstadbase

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til Mongstad eiendomsselskaps søknad av 12.01.17 om samtykke til håndtering av farlig stoff ved virksomhetens tankanlegg på Mongstadbase, gnr/bnr 127/59 og 127/91 i Lindås kommune. Videre vises det til DSBs befaringer på anlegget 07.10.15 og 24.10.16 samt møte ved DSBs hovedkontor i Tønsberg 09.09.16.

Om anlegget

Virksomheten planlegger å utvide eksisterende tankanlegg på Mongstadbase. Eksisterende anlegg har lagertanker med metanol (2500 m³), marine gassolje/MGO (9000 m³), anleggsdiesel (50 m³) og smøreolje (50 m³).

Utvidelsen av anlegget omfatter lagertanker for følgende kjemikalier: 9000 m³ MGO, 120 m³ smøreolje, 2500 m³ monoetylglykol (MEG), 500 m³ trietylglykol (TEG), 40 m³ korrosjonsinhibitor, 500 m³ kalsiumnitrat, 40 m³ natriumlut, 170 m³ RS-10394 (H₂S-fjerner), 60 m³ HR-2737 (H₂S-fjerner), 1500 m³ vannbasert borevæske, 5000 m³ oljebasert borevæske, 1500 m³ saltlake og 4000 m³ tørrbulk.

I tillegg til nevnte lagertanker, vil anlegget bestå av mikserom, pumperom, målestasjoner, bilfyllestasjoner, kaianlegg for mottak og levering av kjemikalier og nedgravde rør for transport av kjemikalier mellom tankanlegg og kai.

Samtykke og konsekvensutredning

På bakgrunn av mengden farlig stoff som oppbevares, er anlegget (både før og etter utvidelsen) omfattet av forskrift 3. juni 2016 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften).

Som storulykkevirksomhet, er Mongstad eiendomsselskap pliktig til å innhente samtykke fra DSB etter forskrift 8. juni 2009 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (forskrift om håndtering av farlig stoff) § 17 før farlig stoff tas inn på den nye delen av anlegget. For den eksisterende delen av anlegget, har Mongstad eiendomsselskap et midlertidig samtykke basert på tillatelse gitt etter gammelt regelverk til tidligere eier av anlegget. På bakgrunn av at anlegget har skiftet eier etter at nevnte tillatelse ble gitt, har DSB bestemt at Mongstad eiendomsselskap må søke om samtykke både for eksisterende anlegg og for utvidelsen av anlegget. Samtykkesøknaden omfatter således hele tankanlegget.

Det presiseres at det kun skal gis samtykke til håndtering av stoff som er omfattet av forskrift om håndtering av farlig stoff. Av stoffene som listes opp over gjelder dette: metanol, MGO, anleggsdiesel og RS-10394.

Utvidelsen av anlegget har dessuten plikter etter forskrift 19. desember 2014 om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover (SKU), med DSB som ansvarlig myndighet. Ansvarlig myndighet skal, i

forbindelse med behandling av søknaden, ta stilling til om tiltaket kan få vesentlige virkninger, jf. SKU § 3 og vedlegg III.

Høring

Søknaden har ligget ute til offentlig ettersyn på DSBs nettsider i fire uker (20.01.17 – 17.02.17). Søknaden ble kunngjort i lokalavisene Strilen og Nordhordland henholdsvis 20.01.17 og 21.01.17, med henvisning til DSBs nettsider. I tillegg ble berørte offentlige organer, myndigheter og andre som kan bli direkte berørt direkte varslet om tiltaket 19.01.17. Frist for å komme med uttalelse til søknaden var 17.02.17.

I høringsbrevet som ble sendt til offentlige organer, myndigheter og andre som kan bli direkte berørt, oppfordret DSB høringsinstansene til å komme med begrunnede synspunkter på forhold av betydning for behandling av samtykkesøknaden. Høringsinstansene ble bedt om å gi opplysninger om eventuelle forhold av betydning for saksbehandlingen som ikke er belyst i tilstrekkelig grad i søknaden.

Videre ba DSB om at fagmyndighetene for de respektive kriteriene i SKU vedlegg III skulle vurdere hvorvidt tiltaket kan få vesentlige virkninger innenfor eget fagområde.

DSB har mottatt tre innspill til Mongstad eiendomsselskaps søknad om samtykke, disse er gjengitt i tabellen nedenfor:

Høringsinstans	Innspill
Miljødirektoratet	<ol style="list-style-type: none">1. Miljødirektoratet ser ikke behov for fornyet konsekvensutredning i forbindelse med utvidelsen av anlegget.2. Miljødirektoratet påpeker at anlegget håndterer store mengder miljøfarlige kjemikalier, og at miljørisiko ikke er tilstrekkelig vurdert i søknaden. Videre påpekes det at forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften) stiller krav om miljørisikovurdering. Miljødirektoratet forventer at miljørisikoanalysen beregner spredningen f. eks. et gassoljeutslipp kan få på sjø og hvilke naturressurser som kan skades i et slikt tilfelle.
Fylkesmannen i Hordaland	<ol style="list-style-type: none">1. Det helhetlige risikobildet for storulykkevirksomheter på basen må identifiseres og gjøres kjent blant aktørene på basen.2. Samtidige aktiviteter som kan påvirke risikobildet bør kartlegges og behov for eventuelle restriksjoner identifiseres.3. Helhetlig og felles risikobilde må brukes som grunnlag for utarbeidelse av beredskapstiltak og planer i virksomhetene.4. Det må vurderes om overordnet beredskapsplan for basen skal revideres.5. Det må redegjøres for om hendelser i utvidet tankanlegg påvirker rømningsveier eller rømning/evakuering fra bygninger.6. Eventuell fare for dominoeffekter innbyrdes mellom anlegg må informeres om og kommuniseres til de aktuelle aktørene. Dette må også være en del av informasjonen som gis befolkning, virksomheter og

	<p>kommuner.</p> <p>7. Fylkesmannen i Hordaland har ikke innspill til vurderingen vedr. konsekvensutredning.</p>
Statens vegvesen	<p>1. Informasjon om hvor mye trafikk utvidelsen av anlegget vil generere på det offentlige veinettet må synliggjøres før det blir gitt tillatelse til utvidelse av virksomheten på tankanlegget. Statens vegvesen vurderer det slik at tungtrafikken inn til Mongstadbase ikke kan økes før krysset fra fv. 57 inn til basen har fått en mer trafikksikker utforming.</p> <p>2. Risiko knyttet til det offentlige vegnettet bør være en del av vurderingene i sikkerhetsanalysen.</p> <p>3. Dersom det er aktuelt å utvide virksomheten ved tankanlegget, er det nødvendig med en videre dialog om nødvendige utbedringstiltak i det omtalte krysset.</p>

Vurdering av hvorvidt tiltaket kan få vesentlige virkninger, jf. SKU § 3

Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Hordaland har vurdert det slik at tiltaket ikke skal pålegges ytterligere plikter etter SKU. Statens vegvesen skriver ikke spesifikt hvorvidt de stiller seg bak virksomhetens vurdering av om tiltaket kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn, jf. SKU § 3 og vedlegg III. Mongstad eiendomsselskap har vurdert at SKU vedlegg III pkt. a) – j) og l) – o) enten er tilstrekkelig utredet i konsekvensutredningen som ble utført i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for området (planid 1263-201102 Storhamn Mongstad, del av gnr/bnr 127/1 m.fl.), eller ikke er relevante for tiltaket.

Etter SKU vedlegg III pkt. k), skal det vurderes hvorvidt tiltaket kan få vesentlige virkninger ved at det medfører risiko for alvorlige ulykker. At anlegget er omfattet av storulykkeforskriften innebærer i seg selv at risikoen for alvorlig ulykke er tilstede. I DSBs saksbehandling av søknad om samtykke gjøres det en grundig vurdering av hvorvidt risikoen for alvorlig ulykke er akseptabel. I denne vurderingen legges innholdet i virksomhetens risikovurderinger, så vel som informasjon om beredskap, organisering av drift og vedlikehold samt teknisk underlag for anlegget til grunn.

DSB har vurdert det slik at anlegget ikke påfører tredjeperson uakseptabel risiko, jf. SKU § 1 første ledd og vedlegg III pkt k). Se også avsnittet "Vedtak" i slutten av brevet. Virksomheten selv har vurdert at utvidelsen av anlegget ikke krever ytterligere utredning/vurdering opp mot SKU vedlegg III pkt. a) – j) og l) – o). Det er ikke kommet inn høringsinnspill som utfordrer Mongstad eiendomsselskaps vurdering.

DSB konkluderer, basert på det ovenstående, med at tiltaket ikke kan få vesentlige virkninger jf. SKU § 3.

Vurdering av høringsinnspill som ikke gjelder virksomhetens plikter etter SKU

Miljødirektoratet – innspill 2: DSB legger ikke kravene i forurensningsforskriften til grunn ved behandling av søknad om samtykke. Det forutsettes at Mongstad eiendomsselskap driver tankanlegget i henhold aktuelt regelverk, inkludert tankforskriften.

Fylkesmannen i Hordaland – innspill 1 og 2: Det ble i august 2016 avholdt fareidentifikasjonsmøte for basen som helhet. Under møtet deltok 14 aktører med tilknytning til basen samt representanter fra to konsulentselskaper. Møtet resulterte i utarbeidelsen av en felles risikoanalyse.

Fylkesmannen i Hordaland – innspill 3: Beredskapsplanen på basen er under revisjon, og risikoanalysen som ble utarbeidet etter fareidentifikasjonsmøtet i august 2016 legges til grunn for dette arbeidet. Det er også gjennomført flere møter med beredskapsorganisasjonene (brann, politi og ambulanse) samt den lokale AMK-sentralen.

Fylkesmannen i Hordaland – innspill 4: Basens beredskapsplan er under revisjon.

Fylkesmannen i Hordaland – innspill 5: Med unntak av bygg 18, som inneholder både kontorer og miksehus, ligger ikke den nye delen av tankanlegget i umiddelbar nærhet til bygninger som normalt er bemannet. Utgang fra bygg 18 vender mot nord, altså ikke mot tankanlegget.

Fylkesmannen i Hordaland – innspill 6: Tilleggsrisiko ved innbyrdes risikopåvirkning ivaretas av bestemmelsene i forskrift om håndtering av farlig stoff § 18 om nabovirksomheter og storulykkeforskriften § 8 om dominoeffekt.

Etter forskrift om håndtering av farlig stoff § 18, må nabovirksomheter som hver for seg håndterer farlig stoff der en hendelse kan få konsekvens for nabovirksomhet, utveksle informasjon og samordne tiltak slik at sikkerheten ivaretas. Alle virksomheter som håndterer farlig stoff, uavhengig av mengde, må overholde kravene i forskrift om håndtering av farlig stoff. DSB anser at kravet om å utveksle informasjon er oppfylt med møtet som ble avholdt i august 2016, og forutsetter at eventuelle nødvendige tiltak følges opp.

I de tilfeller der fare for dominoeffekt mellom storulykkevirksomheter er identifisert, fatter DSB vedtak etter storulykkeforskriften § 8 om at de berørte virksomheter er identifisert som dominovirksomheter. Storulykkevirksomheter som mottar dominovedtak, pålegges å utveksle opplysninger slik at de kan ta hensyn til den samlede risiko for storulykke.

Når det gjelder informasjon til allmennheten, reguleres dette av bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernloven § 23 og storulykkeforskriften § 12. DSB anser virksomhetens plikter hva gjelder informasjon til allmennheten å være dekket ved etterlevelse av kravene i nevnte to bestemmelser.

Ovenstående opplysninger vedrørende utarbeidelse av felles risikoanalyse, arbeid med basens beredskapsplan, møter med beredskapsorganisasjonene og rømningsveier er gitt av Kjell K. Stople i Mongstad eiendomsselskap pr. e-post og telefon 09.03.17.

Statens vegvesen – innspill 1 - 3: DSB legger ikke trafikksituasjonen på offentlig veinett til grunn ved behandling av søknad om samtykke. Mongstad eiendomsselskap har likevel, etter å ha blitt forelagt Statens vegvesens høringsinnspill, engasjert Multiconsult til å utarbeide en rapport som redegjør for hvordan utvidelsen av anlegget vil påvirke trafikksituasjonen (vedlagt). Rapporten estimerer en nedgang på 0,5 tankbiler pr. uke, altså er utvidelsen av anlegget forventet å gi en marginal reduksjon i tungtrafikk sammenliknet med dagens situasjon. Med den forelagte informasjonen om forventet endring i tungtrafikk vurderer DSB det slik at Statens vegvesens innspill ikke lenger er aktuelt.

Vedtak

Ved behandling av samtykkesøknaden er det lagt særlig vekt på risiko knyttet til håndtering av farlig stoff, herunder risiko for 3. person. Teknisk utførelse og sikkerhetstiltak, herunder beredskapstiltak, inngår som sentrale faktorer ved vurdering av risiko.

ISO-risk kurver beregnet av Gexcon (vedlegg 4 til sikkerhetsrapporten) viser at individuell risiko høyere enn 10^{-7} ikke strekker seg ut over baseområdet, jf. DSBs temarapport om sikkerheten rundt anlegg som

håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer. Temarapporten anbefaler ingen spesielle hensyn i områder der individuell risiko er lavere enn 10^{-7} . Individuell risiko angir risikoen for å omkomme for et individ som befinner seg i en gitt avstand fra anlegget døgnet rundt, i et helt år.

Med utgangspunkt i innsendt dokumentasjon finner DSB at risikoen knyttet til anlegget kan aksepteres og at hensynet til tredjeperson er tilfredsstillende ivaretatt. Basert på innkomne høringsinnspill samt DSBs vurdering av risiko for alvorlig ulykker, har vi konkludert med at tiltaket ikke kan få vesentlige virkninger, jf. SKU § 3 og vedlegg III. Ingen av høringsinnspillene har innhold som tilsier at samtykke ikke bør gis. DSB gir derfor, med hjemmel i forskrift om håndtering av farlig stoff § 17, Mongstad eiendomsselskap AS (org. nr. 960 186 605), samtykke til håndtering av farlig stoff ved virksomhetens tankanlegg på Mongstadbase (gnr/bnr 127/59 og 127/91).

Samtykket gis på følgende vilkår:

- Oppfølging av samtykkets vilkår og virksomhetens plikter etter forskrift om håndtering av farlig stoff og annet relevant regelverk, skal fremkomme av virksomhetens internkontrollsystem, jf. forskrift 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).
- Anlegget skal være utformet og plassert som vist i innsendt dokumentasjon av 09.12.16.
- Kontroller etter forskrift 9. september 1999 om trykkpåkjent utstyr (dersom aktuelt) og forskrift om håndtering av farlig stoff § 9 skal være utført før anlegget settes i drift.
- Internt og eksternt beredskapspersonell skal gis nødvendig kompetanse. Beredskapen skal øves før farlig stoff tas inn på anlegget. Beredskapen skal øves regelmessig.

Samtykket kan trekkes tilbake ved følgende forhold:

- Når det er gitt uriktige eller mangelfulle opplysninger av vesentlig betydning for tildelingen av samtykket.
- Når de vilkår som er fastsatt i samtykket ikke blir overholdt.
- Når samtykket blir benyttet på en måte som er i strid med lov, forskrift eller lovlig fattede vedtak.
- Når forhold av sikkerhetsmessig betydning på stedet har endret seg vesentlig etter at samtykket ble gitt.
- Når sikkerhetsmessige krav som ble stilt da samtykket ble gitt, på noe vesentlig punkt ikke lenger anses for å svare til de krav som bør stilles.

Dersom håndteringen av farlig stoff ikke påbegynnes innen to år fra den dato samtykket er gitt, faller samtykket bort.

Samtykket gir i seg selv ingen rett til disposisjon over eiendommer hvor aktiviteten finner sted.

Dette samtykket er et enkeltvedtak som kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet i henhold til forskrift om håndtering av farlig stoff § 25. Klagefristen er tre uker fra samtykket er mottatt. En eventuell klage skal sendes via DSB. For øvrig vises til forvaltningslovens §§ 28-32.

Vedtaket blir offentliggjort gjennom publisering på dsb.no.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enhet for industrisikkerhet

Gry Haugsnes
avdelingsleder

Celin Russøy Tonheim
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

Høringsinnspill, Miljødirektoratet
Høringsinnspill, Fylkesmannen i Hordaland
Høringsinnspill, Statens vegvesen region vest
Mongstad eiendomsselskaps svar til Statens vegvesen
Vedlegg til Mongstad eiendomsselskaps svar til Statens vegvesen

Kopi til:

Lindås kommune	Kvernhusmyrane 20	5914	ISDALSTØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Lindås og Meland brann og redning	Dokumentsenteret, Kvernhusmyrane 20	5914	ISDALSTØ
Statens vegvesen region vest	Askedalen 4	6863	LEIKANGER
Austrheim kommune	Sætremarka 2	5943	AUSTRHEIM
Gulen kommune	Eivindvikvegen 1119	5966	EIVINDVIK
Masfjorden kommune	Austfjordvegen 2724	5981	MASFJORDNES
Bergen og Omland Hamnevesen	Postboks 6040	5892	BERGEN
BKK Nett AS	Postboks 7050	5020	BERGEN
Naturvernforbundet Hordaland	Bryggen 23	5003	BERGEN
Sjøfartsdirektoratet	Postboks 2222	5509	HAUGESUND
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Hordaland Fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
CCB Mongstad AS	Storemyra 162	5954	MONGSTAD
Statoil	Postboks 8500	4035	STAVANGER
Gasnor	Postboks 63	4299	AVALDSNES
Mongstad administrasjon	Storemyra 162	5954	MONGSTAD